
Vlídna i nelidská Moskva

Vlídna i nelidská Moskva

Za internet studenti na moskevském Institutu ruského jazyka A. S. Puškina musejí platit. I mimo univerzitu je pro studenty Moskva jedno z nejdražších měst. „Pivo stojí i 200 rublů, stejně jako kolejné na jeden měsíc,“ říká Mikuláš Černý z pražské FSV UK, který na „Puškiňáku“ strávil jeden semestr.

STUDIUM V RUSKU

* LN Jak se žije studentovi v jednom z nejdražších měst světa?

Se stipendiem od ministerstva školství jsem nemohl vystačit, chodil jsem na brigády (rozdával letáky v supermarketu za 70 rublů na hodinu), podporovali mě rodiče. Na českém velvyslanectví mně přišli jako odtržení od reality. Když jsme si stěžovali, že stipendium sotva stačí na jídlo, řekli nám, tak jezděte na oběd do Českého domu, vždyť metro stojí 9 rublů. Tou dobou ale už dávno stálo 13 rublů a úředníci, jejichž prací je dávat rady krajanům, to ani nezaregistrovali...

* LN Studentské slevy se v Rusku nekonají?

Studenti mají slevy na kulturní akce, levnější metro. Ale v ČR se mi spektrum sociálních výhod studentům jeví širší. Navíc během mého pobytu vstoupil v platnost federální zákon o takzvané monetizaci. V praxi to znamenalo zrušení řady slev pro studenty, penzisty, veterány. Nový rok jsem jel slavit do Ivanova. Platil jsem 200 rublů za autobus a když jsem jel zpátky, už to bylo 400 rublů. Velice nespravedlivé je to, že řada slev platí jenom pro ruské studenty. Člověk musí suverénně vystupovat jako Rus, často to vyjde, nebo hrát na slovanský sentiment.

* LN Na rozdíl od rodičovské generace už dnešní studenti do Moskvy na studia moc nejezdí, jaké je to místo pro studium? Moskva je Babylon, mraveniště. Jednou jsem vyrazil metrem pro vstupenky do divadla a ještě na autobusové nádraží pro lístky. Celkem jsem projezdil 48 stanic a domů se vrátil pozdě večer nesmírně utahaný. Moskva je vlídna i nelidská. Kolikrát si říkáte – pro koho jsou stavěny takové obří budovy? Jak přejdu tuhle osmiproudovku? Pak se vaše duše uklidní v tichých rozlehlých parcích. V Moskvě najdete všechno, co si umíte představit. Romské divadlo s divokými představeními, při kterých se diváci neudrží a tančí s herci na pódiu, nebo divadlo, ve kterém vystupují cvičené kočky.

* LN Jací byli spolužáci z řad „bratrského slovanského národa“?

Rusové nejsou tak malicherní jako my, jsou více spontánní, je v nich něco dětského. Chybí jim jistý český kalkul, neuvažují stylem – co z toho či onoho budu mít? Během svých cest po Rusku jsem několikrát přenocoval u lidí, se kterými jsem se právě sotva seznámil. Na druhou stranu je třeba si zvyknout na pár specifík. Příklad – jdu po ulici, můjím zapadlé auto. Chlápek mě chytne za rukáv, nepoprosí, prostě „Tlač!“ Uvolním vůz, ten odjede, chlápek ani nepoděkuje. To je typické. Prodavačky se tváří, že je nejvíc otravujete. Člověk se časem naučí zařvat na prodavačku: „Děvuška!“, osvojí si ostré lokty, probije se k okénku. Jinak bude v Rusku nešťastný a dav ho usmýká.

* LN Jak vypadají přednášky v ruském stylu?

Vyučování jsme měli čtyřikrát týdně, k tomu jsme si mohli přibrat řadu předmětů. V jednom kurzu jsem byl sám a profesor přijížděl jen kvůli mně. Musel vstávat snad v pět ráno, bydlel mimo Moskvu a kurz byl první hodinu. Jiné přednášky vypadaly podobně jako u nás. Od masových pro obrovskou aulu po komorní pro pár studentů – podle stejného scénáře. Vyučující přednese svoje a konec. Některé kurzy naopak vyžadují aktivitu studentů a třeba během semináře s oním učitelem, který vstával v pět, jsem se pěkně zapotil.